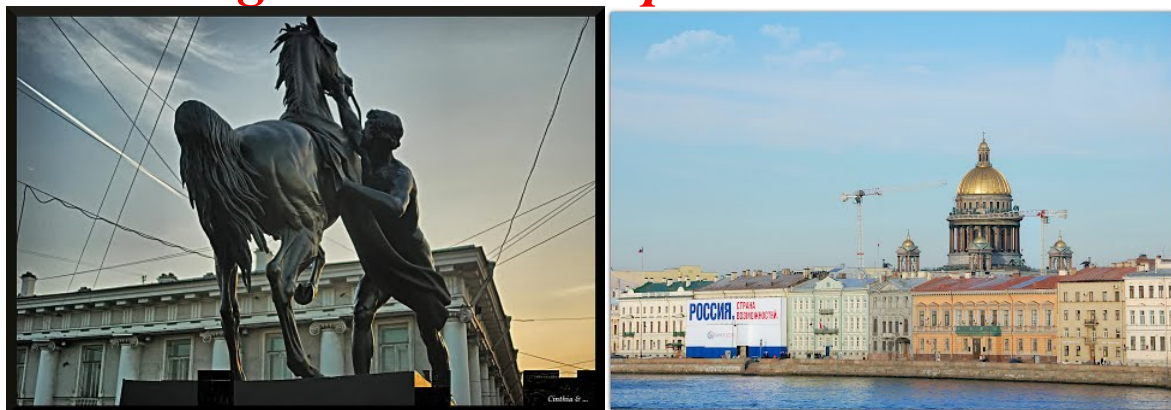

Lantmätare i österled – En kort reserapport från Petersburgsresan 18 – 22 april 2013

Vi blev 20 resenärer som kom iväg till Sankt Petersburg, 17 föreningsmedlemmar och 3 medföljande, Du hittar oss i slutet av reseberättelsen. Resan skedde mellan torsdag 18 april och måndag 22 april 2013. Den föregicks av minst sagt visumkrångel, vilket ordnade upp sig för alla utom en av oss.

I planerna ingick länge att vi skulle få besöka ett lantmäterikontor som tar emot allmänhet samt ett kontor i den regionala lantmäterioorganisationen. Av vissa skäl kunde detta inte bli av. Det besök vi gjorde blev i stället under fredagen till Sweden House och Svenska handelskammaren.

Kontakter med ryska Lantmäteriet, Rosreestr

Ett syfte med DLFs studieresor är att komma i kontakt med kollegor i andra länder och få en inblick i hur lantmäteriverksamheten fungerar där. Kontakterna mellan svenska lantmäteriet i form av Swedesurvey och dess ryska motsvarighet var mycket omfattande under de första 10-12 åren efter Sovjetunionens sönderfall. Från rysk sida fanns ett stort intresse av att ta del av hur mark- och äganderättsfrågor hanteras i en marknadsekonomi. En fungerande fastighetsmarknad sågs som en viktig förutsättning för att få till stånd en fungerande marknadsekonomi. Från svensk sida fanns ett intresse av att sprida den svenska modellen inom det här området som ett led i att medverka till en fredlig och demokratisk utveckling i Ryssland. Ett antal Sidafinansierade projekt startades i de ryska oblasten (regionerna) i nordväst, däribland Sankt Petersburg. Projekten innehöll ett stort antal studiebesök från ryska lantmäteriet i Sverige samt seminarier och kursverksamhet i Ryssland och Sverige. Organisatoriskt var lantmäterifrågorna i Ryssland vid den här tiden uppsplittrade på tre organisationer, en som hanterade mark, en som hanterade rättigheter och en som hanterade byggnader. Det fanns en viss dragkamp mellan de tre organisationerna och också en dragkamp mellan central och regional nivå.

Efter att de av Sida finansierade projekten upphört avtog kontakterna mellan svenska och ryska lantmäteriet. Ryska lantmäteriet, Rosreestr, organiserades så att det kom att omfatta alla

de tre tidigare nämnda verksamheterna. Verksamheten kom att centralstyras från att tidigare ha innehållit ett visst mått av regional självständighet.

Sådan var situationen när vi försökte etablera kontakt med lantmäteriet i Sankt Petersburg våren 2012. Det fanns inte några kvar av de gamla kontaktpersonerna i ledande ställning efter organisationsförändringarna. Så småningom lyckades kontakt etableras med chefen för Rosreestr i Sankt Petersburg. Kontakterna utvecklades väl. Rosreestr har bl a skrivit ett memorandum av understunding med svenska lantmäteriet avseende utveckling av verksamheten.

Inför det svenska besöket från DLF skissades på ett program innehållande två studiebesök. Ett skulle ske vid ett "front office desk" och ett vid ett "back office desk". Ett seminarium med deltagande av svenska och ryska lantmätare planerades. Sedan tvärdog kontakterna med den person som utsetts som kontaktperson hos Rosreestr. Chefen för Rosreestr i Sankt Petersburg svarade så småningom på mail och förklarade att de planerade aktiviteterna inte fått nödvändigt godkännande av State Security Agency.

Det är bara att beklaga att den ryska statsapparaten efter ett antal år av relativ öppenhet nu blivit mycket sluten och betraktar utländska organisationer med misstro och därigenom omöjliggör ett erfarenhetsutbyte som skulle kunna vara givande för båda parter.

Om resan som den nu blev av

Torsdag 18e var resdag med ankomst till flygplatsen sen eftermiddag. Därefter skedde guidning med diverse krokvägar fram till hotellet med hjälp av en svensktalande guide.

Vi fick möjlighet att åka en kort bit (30 meter) på den enorma förbifart som håller på att byggas runt Petersburg. Projektet är jättestort och har lämnat en del uppslag till föredrag på vägbyggnadskonferenser i Europa under tema – Kan man med förbifarter bygga bort trafikstockningar inne i centrum? Vi fick nu under bussrundturen bekräftat att det idag är lite av trafikkaos i centrum när alla skall hem från jobben till sina lägenheter i förorterna. Dessutom parkerar man lite var man tycker så alla vägar är inte farbara. Så det kan väl inte bli sämre med förbifarten?? Nån cykelstad är inte Petersburg, däremot är T-banan och alla bussar viktiga.

Vägen från flygplatsen gick till stor del på Moskva prospekt och förbi den plats dit Stalin ville flytta Petersburgs centrum. Pampigt värre. Ännu pampigare är det naturligtvis inne i centrum med palatsen som ritades av holländska och italienska arkitekter med tanken att man skulle åka båt fram till palatsen på Neva och bifloder/kanaler. Eremitaget, Vinterpalatset och husen runt är minst sagt maffiga byggnader.

Hotellet, en före detta privatbostad, ligger mitt i det kulturella centrum med gångavstånd till Eremitaget, restauranger mm. Ifall nån av oss kände sig lite vill under stadsvandringarna var det bara att ta riktning mot Isak-katedralen som ligger intill hotellet.

Fredagen 19 ägnade vi förmiddagen åt besök på Business Sweden (intill Svenska generalkonsulatet) M. Konyushennaya 1/3, "Sweden House". Vi träffar där Henrik Toremark ung rysktalande anställd på konsulatet. Dit kom även Semrén-Månssons Rysslandschef Andrej Petrov som berättar om samhällsbyggnad i St. Petersburg. Vi ställde en del frågor, fick svar på det mesta och fick veta mycket som vi aldrig skulle komma på att fråga om. Här ett kort sammandrag:

Kontoret ”Swedish Invest and Trading Agency” startade 1994 och har nu 8 anställda i Petersburg. Den svenska personalen jobbar på tvåårskontrakt. Dessutom finns kontor i Moskva med 12 anställda, Generalkonsulatets handelsavdelning har sitt huvudkontor i Stockholm och med 87 kontor spridda i 57 länder. Konsulatet lyder under vår handelsminister Björling.

Prioriterade områden för Petersburgskontoret är (hämtat från en pp-bild):

- ICT
- Health care life Science
- Service industries
- Metal&mining
- Engineering and packaging
- Energy
- Environmental technology
- Biobased materials

Den svenska importen från Ryssland är till 68 % råvarubaserad, medan vår export dit till 45 % består av maskiner och utrustning. Kontoret i Petersburg jobbar som exportrådgivare och bl.a. med marknadsanalyser åt svenska företag. Betydande del är att hjälpa till med kontakter och partnerskap. En del svenska företag försöker etablera sig i Petersburg och får då hjälp. Den 4 juni i år hålls The Swedish days i Petersburg med frågor om Green city planning. Marknadsföring kommer då att ske av miljövänligt svenskt byggande, fönster, dörrar etc. På fråga om de mer tillåtande miljölagarna i Ryssland jämfört med inom EU var svaret att svenska företag var intresserade av att sälja miljöteknologi, inte egentligen att flytta till ett land med mildare miljölagar.

Den ryska befolkningen uppgår nu till 143 miljoner och ökar bl.a. orsakat av Putins familjepolitik, vilken uppmuntrar en högre nativitet (det har ju länge pratats om en befolkningskris i landet). BNP ökade senaste året med 3,4 % men takten är nu på väg ner. Moskva är det ekonomiska motorn. Arbetslösheten är 7,5 % mätt med EU-måttstock. Ett problem upplevs vara brain-drain – att utbildade unga flyttar utomlands.

När Andrej Petrov kom fick vi även möjligheter att ställa frågor om samhällsbyggandet i Petersburg. Först inledde dock Andrej med att informera om företaget där han är rysslandschef nämligen Semrén & Månsson, som i Sverige har mycket av sin verksamhet i Göteborgstrakten. Andrej visade flera av de byggnadsprojekt vari företaget är engagerat i Petersburg. Vi frågade om bostadsbyggandet och eventuell bostadsbrist eftersom det är så snabb inflyttning till Petersburg. Nej någon bostadsbrist finns inte – finns behov så bygger man. Hyressättningen är helt oreglerad, vilket gör att man måste ha mycket pengar för att bosätta sig centralt i historiska staden – och inte bara där.

Planprocessen innehåller en projekteringsfas där byggaren och staden skall bli överens. I en masterplan regleras omfattningen av p-platser, grönområden liksom byggnadshöjd och funktioner i byggnaden. Processen brukar ta ca ett halvt år normalt innehållande att parterna skall bli överens. Ett steg i detta brukar ofta vara en hearing där olika intressen får komma till tals. Ibland bildas ett projektråd med arkitekt, politiker och allmänhet. Det händer att guvenören går in i processen och sätter ner foten. Ett exempel där guvenören sagt nej var en

planerad skyskrapa för Gasprom i glas 400 m högt som skulle ge stadsbilden ett nytt utseende – det blev inte av.

På fråga om stadens miljonprogram med förorter i stalinstil och dess eventuella sanering så var svaret att – vi sanerar inte – vi river och bygger nytt. Det såg vi exempel på längs Moskva prospekt på väg från flygplatsen.

Efter besöket på Swedish house spreds vi i smågrupper, några hamnade i kyrkodomen som byggdes efter mordet på Alexander II, några gick till Ryska museet och tittade på rysk 1800-tals måleri, bl.a. en del av de tavlor som visades på Moderna museet i Stockholm förra vintern – t.ex. Pråmdragarna på Volga av Ilja Repin. Även besök i Peter&Paul fortress stod på programmet för en del.

Lördagen blev en dag för ”fria aktiviteter” som det brukar heta för gruppresor. De flesta satsade på att åka tunnelbana till förort norr- eller söderut. Vädret var småregnigt och rätt kyligt vilket verkade ha uppmuntrat förortsbefolkningen att helghandla i köpcentrum. Ett intryck var att i vilket fall köpcentrat i norra förorten var byggt med samma tanke som de första T-banecenta som byggdes i Stockholm – Vällingby och Farsta. Man kunde alltså ta sig till fots till stormarknaden från bostadsområde och tunnelbana. Skillnaden mot svenska förorterna är att byggnaderna utanför Petersburg är så mycket större och högre. Vi fick dock höra av guiden på väg från flygplatsen att det nu byggs köpcentra söder om staden som mer direkt skall nås med bil – så även de verkar ”amerikaniseras” i detta.

En del av gruppen valde på initiativ av Anika H att vika kvällen för baletten Svansjön. Det hela utspelades i Tsarinnan Katarina den storas privata teatersalong i Eremitaget. Även om föreställningen var på ryska så förstod vi till slut handlingen och kan nu meddela att det slutade lyckligt – åtminstone för unge adelsmannen och den förtrollade svanen.

Entusiastisk publik i väntan på första ringningen

De dansande ”svanarna”

För söndagen hade Margareta fixat gruppbiljett för oss alla till Vinterpalatset och Eremitaget. Ett av oss alla uppskattat initiativ – dvs gåsmarsch från hotellet. Nu visade det sig att vår resebyrå i Falun hade lämnat bokningen till ett tyskt företag. Ett villkor för att vi skulle få använda gruppbiljetten visade sig vara att den tysk som Internet-bokat åt oss av biljettkontoret

Dalarnas Lantmätareförening
Resekommittén 16 maj 2013

i Eremitaget krävdes att personligen närvarande inklusive fotoleg på sig själv. Så vi fick betala oss in var och en själv – egentligen en ganska enkel procedur. Vi tror ingen ångrade detta besök. Vinterpalatset var tsarens vinterbostad, medan denne sommartid bodde på ett av sommarpalatsen i en ring söder om Petersburg. Eremitagen (eg. tre stycken) byggdes direkt för att rymma de konstsamlingar som tsarfamiljerna samlat in i Europa. Intressantast var nog rummen med holländskt och spanskt 1700-1800-talsmåleri och hela tredje våningen med främst franska impressionister och 1900-tal fram till Picasso. Den georgiska manskören som höll konsert i Vinterpalatsets stora bal och festsal mellan kl.10 till 17 var väl värd uppskattning.

Georgiska manskören

Eremitaget

Söndagens kväll ägnade vi naturligtvis åt att äta. Flera av oss hamnade på ett vodkamuseum som dessutom hade alldeles utmärkt mat. Måndag förmiddag gick åt till viss shopping och kompletterande besök i vissa måste besöksställen. Hemresan gick sedan utan incidenter och förseningar. Dessutom kan meddelas att de ryska champagneflaskorna tålde frakt både i handbagage och polletterat. Tryggt att veta för nästa resa.

Trafiksituationen utanför Eremitaget

Varför inte satsa på något större?

Dalarnas Lantmätareförening
Resekommittén 16 maj 2013

Resedeltagare

Yngve Karlsson

Ulf Löfgren

Margareta Troive-Hallström

Olov Färnkvist

Torsten Allvar

Margareta Arenås

Ulf Niregård

Göran Bond

Lennart Gustafsson

Anika Henriksson

Ulf Henriksson

Torbjörn Sjödahl

Lena Sjödahl

Kjell Westling

Annika Larsson

Mats Dehlbom

Göte Claesson

Nils Spross

Lennart Elfving

Hans-Olov Ohlsson